

# MUSIK

## *Musik og Billedkunst*

### KUNST INSPIRERET AF MUSIK

---



**Velkommen til School To Go og dagens undervisning!**

Dette er et forløb i faget "Musik" om Musik og Billedkunst i tre episoder, med de tre temaer: "Musik inspireret af kunst", "Kunst inspireret af musik" og til sidst "Tværfaglige projekter". Der vil både være lytte-tekster og øvelser i episoderne.

#### **Introduktion**

Forestil dig en verden, hvor musik ikke kun er noget, du lytter til, men noget du også kan se. Velkommen til et utroligt eventyr inden for "Musik og Billedkunst - Kunst inspireret af musik"! I dette fascinerende emne vil vi udforske, hvordan musik kan springe ud af højttalerne og danse

hen over lærreder, forme sig til skulpturer, eller blive til farverige illustrationer lige foran dine øjne.

Har du nogensinde lyttet til en sang og forestillet dig en hel historie eller set levende farver og mønstre? Mange kunstnere gør netop dette; de lader musikken guide deres pensler og skaber kunstværker, der er direkte inspireret af musikkens rytmer, melodier og følelser.

I vores klasser vil vi dykke ned i, hvordan forskellige musikgenrer kan inspirere til forskellige former for kunst. Vi vil lære om berømte kunstnere, der har brugt musik som muse, og vi vil også prøve at være kunstnere selv. Ved at lytte til udvalgte musikstykker vil vi forsøge at omsætte de følelser og billeder, musikken vækker i os, til egne kunstværker.

Men det stopper ikke her! Vi vil også diskutere, hvordan farver kan lyde, og hvordan en melodi kan se ud. Måske finder vi ud af, at en bestemt farve lyder som en violin, eller at en trommerytme kan se ud som en række hurtige penselstrøg.

Så gør dig klar til at sætte dine høretelefoner på, dykke ned i farvepaletterne, og lad os sammen udforske den magiske verden, hvor musik og billedkunst mødes. Hvem ved, måske opdager vi en helt ny måde at opleve musik og kunst på!

### **Mål for undervisningen:**

- Jeg skal kunne genkende forskellige måder, hvorpå musik kan inspirere kunst
- Jeg skal kunne forklare, hvordan musikkens elementer som rytme og melodi kan påvirke en kunstners valg af farver og former
- Jeg skal kunne bruge min forståelse af musikkens påvirkning til at lave et kunstværk inspireret af et musikstykke

### **Hvordan kan en bestemt sang eller musikstykke inspirere en kunstner til at skabe et maleri eller en skulptur?**

Når en kunstner lytter til en sang eller et musikstykke, kan det starte en fantastisk proces i deres hoved. Musikken kan vække forskellige følelser, billeder eller endda hele historier inde i kunstnerens sind, som de har lyst til at udtrykke på en eller anden måde. Her er hvordan det kan ske:

- **Følelser:** Musik er meget kraftfuld og kan gøre os glade, triste, ophidsede, eller rolige. En kunstner kan føle disse følelser, når de lytter til musik, og ønske at udtrykke disse

samme følelser gennem deres kunst. For eksempel, hvis en sang gør dem rigtig glade, kan de vælge lyse farver og energiske linjer i deres maleri for at vise den glæde.

- **Billeder:** Nogle gange, når vi lukker vores øjne og lytter til musik, kan vi begynde at "se" billeder eller scener i vores hoved. Det kunne være noget så specifikt som en person, der danser, eller noget mere abstrakt som farverige mønstre, der bevæger sig til musikkens rytme. En kunstner kan bruge disse mentale billeder som direkte inspiration til at skabe et maleri eller en skulptur.
- **Historier:** Musik kan også fortælle en historie, selvom der ikke er nogen ord. Rytmen, melodien op- og nedture, og måden musikstykker ændrer sig på, kan alle sammen fortælle en slags "musikalsk historie". Kunstnere kan fange disse historier og omsætte dem til visuelle fortællinger i deres kunstværker.
- **Atmosfære og Miljø:** Nogle musikstykker kan skabe en meget stærk fornemmelse af et sted eller en atmosfære, for eksempel en rolig aften ved søen eller en livlig bymidte. Kunstnere kan blive inspireret af disse fornemmelser og skabe kunst, der forsøger at fange og vise det samme miljø eller den stemning, musikken giver dem.
- **Samspil mellem Lyd og Farve:** For nogle kunstnere kan musikken inspirere dem til at tænke over farver på en ny måde. Bestemte lyde eller musikinstrumenter kan synes at matche bestemte farver i kunstnerens hoved. De kan bruge denne "lyd-til-farve" oversættelse til at vælge farver i deres kunstværker.

Så når en kunstner lytter til et stykke musik, kan det sætte gang i en hel kreativ proces, hvor musikken ikke bare er noget, der høres, men noget, der kan "ses" gennem kunst. Ved at omsætte musikken til visuel kunst skaber kunstneren et nyt værk, der kan give andre mennesker en lignende følelse eller oplevelse, som kunstneren havde, da de først hørte musikken.

## **På hvilke måder kan musikkens rytme og melodier påvirke farver og former i et kunstværk?**

Forestil dig, at du lytter til din yndlings sang, og mens du lukker øjnene, begynder du at se farver danse foran dig, og former der ændrer sig med musikkens rytme og melodi. Musik kan påvirke kunst på mange spændende måder, herunder farver og former, selvom det måske lyder lidt mystisk. Lad os se, hvordan det fungerer:

- **Rytme til Former:** Musik har en rytme, som er dens beat eller puls, den måde musikken "klapper" eller "tramper" på, hvilket får dig til at ville danse. Denne rytme kan inspirere kunstnere til at tænke på gentagne mønstre eller former i deres kunstværker. En hurtig, energisk sang kan få kunstnere til at bruge skarpe, zigzaggede linjer, der føles som om de hopper rundt på papiret. En langsom, blød sang kan inspirere til glatte, bølgende former, der flyder roligt hen over lærredet.
- **Melodi til Farver:** Melodien i musik er den del, du nynner med på, de høje og lave toner, der bevæger sig gennem sangen. Melodier kan bringe visse farver til en kunstners sind. En glad, livlig melodi kan tænkes at bringe lyse, varme farver som gul, orange og rød

frem. En sørgelig eller mystisk melodi kan inspirere til brug af kølige, mørke farver som blå, grøn og lilla.

- **Musikkens Følelser:** Musik kan også vække følelser i os, som glæde, sorg, spænding eller fred. Kunstnere bruger ofte farver og former til at udtrykke disse følelser i deres værker. For eksempel, når de føler sig glade, kan de vælge lyse, runde former for at vise deres følelse af lykke. Hvis musikken gør dem triste, kan de vælge mørke farver og tunge, trukne former.
- **Instrumenter og Teksturer:** Forskellige musikinstrumenter lyder forskelligt og kan inspirere kunstnere til at tænke på forskellige teksturer. Lyden af en violin kan minde om silke, glat og flydende, hvilket kan føre til, at kunstnere bruger bløde, glidende penselstrøg. Trommernes rytme kan minde om rå, ujævne overflader, hvilket inspirerer til brug af tykke, grove penselstrøg eller skrabninger i malingen.
- **Sangens Historie:** Nogle gange fortæller musik en historie, og denne historie kan få kunstnere til at bruge bestemte farver og former for at fortælle den samme historie visuelt. En sang om havet kan inspirere til brug af blå og grønne farver samt former, der minder om bølger og havliv.

Når kunstnere lytter til musik, mens de skaber, kan musikkens rytme, melodi og følelser guide deres hånd, som om musikken selv hjælper med at male billedet eller forme skulpturen. På denne måde bliver musik og kunst tæt forbundet, og hver kan inspirere og påvirke den anden.

## **Hvordan har kendte kunstnere brugt musik som inspiration til deres værker?**

Mange kendte kunstnere har ladet sig inspirere af musik til at skabe fantastiske værker af kunst. Musik kan vække stærke følelser, fortælle historier og skabe atmosfære, som kunstnere ofte ønsker at fange og udtrykke i deres egne værker. Her er et par eksempler på, hvordan nogle kunstnere har gjort netop dette:

- **Wassily Kandinsky:** Kandinsky var en russisk maler, der er kendt for sine abstrakte værker. Han var meget interesseret i forholdet mellem musik og kunst og mente, at musik havde en unik evne til at udtrykke følelser uden brug af ord eller billeder. Kandinsky sagde ofte, at han "hørte" farver og "så" musikalske toner. Han skabte malerier, der var direkte inspireret af musikstykker, og brugte farver og former til at repræsentere de musikalske harmonier og rytmer, han oplevede. For eksempel, hans værk "Komposition VIII" betragtes ofte som en visuel repræsentation af musik, med dens dynamiske linjer og kontrasterende farver, der skaber en følelse af musikalsk rytme og harmoni.
- **Piet Mondrian:** Mondrian var en hollandsk maler, der også blev inspireret af musik, især jazzmusik, som han opdagede, da han levede i New York City. Hans berømte værk "Broadway Boogie Woogie" er direkte inspireret af jazz og boogie-woogie musik, som han elskede. Værket bruger et gitter af farverige blokke og linjer, der minder om byens gadekort og samtidig fanger jazzmusikkens energi, rytme og improvisation. For

Mondrian var musik og kunst forbundne gennem deres evne til at udtrykke universelle følelser og ideer på en abstrakt måde.

- Henri Matisse: En anden kunstner, der blev inspireret af musik, var den franske maler Henri Matisse. Han skabte flere værker, der direkte involverede musikalske temaer, såsom "Musikken" og "Dans". I disse malerier brugte Matisse musik som et tema til at udforske bevægelse, rytme og farvens udtryksfuldhed. Han portrætterede ofte mennesker, der dansede eller spillede musik, brugende dristige, levende farver og enkle former til at fange essensen af den musikalske oplevelse.

Disse kunstnere brugte musik som en kilde til inspiration på forskellige måder, men fælles for dem alle er, at de så musikken som en kraftfuld måde at udtrykke følelser og idéer. Ved at integrere musikalske elementer i deres kunst hjalp det dem med at skabe værker, der appellerer både til øjnene og ørerne, og som inviterer betragteren til at opleve kunsten på en mere dybdegående og følelsesmæssig måde.

## **Hvordan kan vi skabe et visuelt kunstværk inspireret af et valgt musikstykke?**

At skabe et visuelt kunstværk inspireret af et musikstykke er en spændende måde at udforske, hvordan musik kan omdannes til billeder. Her er nogle skridt, du kan følge for at gøre dette:

- **Vælg et Musikstykke:** Start med at vælge et musikstykke, som du virkelig kan lide, eller som vækker stærke følelser i dig. Det kan være en sang med sangtekster, der fortæller en historie, eller et instrumentalt stykke, der får dig til at føle noget bestemt.
- **Lyt Nøje:** Lyt til musikstykket flere gange. Luk dine øjne, hvis det hjælper dig med at fokusere. Prøv at lægge mærke til alle de forskellige elementer i musikken, såsom rytmen, melodien, de forskellige instrumenter og eventuelle ændringer i tempo eller stemning.
- **Forestil Dig:** Mens du lytter, forestil dig, hvilke billeder, farver, former eller scener musikken bringer frem i dit sind. Tænk over, hvordan musikken føles - er den glad, trist, energisk, fredelig? Dette vil hjælpe dig med at få ideer til dit kunstværk.
- **Saml Materialer:** Beslut dig for, hvilke materialer du vil bruge til at skabe dit kunstværk. Du kan bruge blyanter, kridt, maling, eller hvad du har lyst til. Vælg materialer, der passer til de billeder og følelser, du vil udtrykke.
- **Skab Dit Kunstværk:** Begynd at skabe dit kunstværk. Du behøver ikke at have et klart billede fra starten. Lad musikken guide dine hænder, og lad dit kunstværk udvikle sig naturligt. Måske vil du starte med de farver og former, der kom til dig, mens du lyttede, og bygge videre derfra.
- **Eksperimentér:** Vær ikke bange for at eksperimentere. Prøv forskellige teknikker eller bland forskellige materialer. Husk, at der ikke er rigtige eller forkerte måder at skabe kunst på. Det vigtigste er, hvordan musikstykket inspirerer dig.

- Reflekter og Tilpas: Når du har en version af dit kunstværk, trød tilbage og kig på det. Lyt til musikstykket igen, og se, om der er noget, du vil ændre eller tilføje til dit kunstværk, for bedre at fange stemningen eller følelserne i musikken.
- Del Dit Værk: Når du er færdig, kan du dele dit kunstværk med andre. Forklar, hvilket musikstykke du valgte, og hvordan det inspirerede dig. Det kan være spændende at se, hvordan forskellige mennesker fortolker det samme musikstykke på forskellige måder gennem kunst.

At skabe et visuelt kunstværk inspireret af musik er en fantastisk måde at forbinde med musikken på et dybere niveau og udtrykke, hvad musikken betyder for dig, gennem dit eget kreative udtryk.

## **Hvilke teknikker kan kunstnere bruge til at visualisere musik og dens følelser i deres kunst?**

Kunstnere har mange forskellige teknikker til rådighed, når de ønsker at visualisere musik og de følelser, den fremkalder, i deres kunstværker. Her er nogle af de måder, de kan gøre det på:

- Farvevalg: Forskellige farver kan fremkalde forskellige følelser. Kunstnere kan vælge farver baseret på de følelser, et musikstykke giver dem. For eksempel kan lyse, varme farver som gul, orange og rød bruges til at udtrykke glæde eller energi, mens kølige farver som blå, grøn og lilla kan bruges til at udtrykke ro eller sorg.
- Linjeføring: Linjernes art kan også hjælpe med at udtrykke musikkens natur. Skarpe, hurtige linjer kan vise energi og bevægelse, som i hurtig musik. Bløde, bølgende linjer kan derimod illustrere roligere, mere flydende musik. Kunstnere kan eksperimentere med forskellige typer linjer for at finde dem, der bedst matcher musikken.
- Mønstre og Teksturer: Gentagende mønstre kan bruges til at efterligne rytmen i et musikstykke. Tætte, komplekse mønstre kan repræsentere kompleks musik, mens enklere mønstre kan være mere passende for enklere melodier. Teksturer i kunstværket kan også hjælpe med at give en følelse af musikkens "klangfarve" eller kvalitet.
- Komposition: Opbygningen af et kunstværk - hvor elementerne er placeret, hvordan rummet er brugt - kan afspejle musikkens struktur. En balanceret, symmetrisk komposition kan udtrykke harmoni og orden, mens en mere kaotisk, asymmetrisk komposition kan udtrykke spænding eller konflikt.
- Symbolik: Kunstnere kan bruge symboler til at repræsentere bestemte aspekter af musikken eller de følelser, den vækker. For eksempel kan et hjerte symbolisere kærlighed, mens en stormsky kan repræsentere uro eller konflikt. Ved at inkludere disse symboler i deres værker kan kunstnere formidle mere komplekse følelser eller temaer.

Eksempler på kunstnere, der har visualiseret musik i deres kunst:

- Wassily Kandinsky: Kandinsky var en russisk maler og kunstteoretiker, som ofte anses for at være en af de første skabere af rent abstrakte værker. Han blev stærkt påvirket af musik i sin kunst og brugte farver og former til at udtrykke musikkens følelser og kompositioner.
- Georgia O'Keeffe: O'Keeffe var en amerikansk kunstner kendt for sine malerier af forstørrede blomster, New York skyskrabere, og New Mexico landskaber. O'Keeffe brugte farver og former til at udtrykke følelsen af musik og lydscenerier, hvilket skaber en stærk følelsesmæssig resonans.

Ved at bruge disse teknikker kan kunstnere skabe værker, der ikke kun viser, hvad de ser, når de lytter til musik, men også, hvordan musikken får dem til at føle. Dette skaber en dyb forbindelse mellem kunstner, værk og beskuer, åbner op for nye måder at opleve musik på.

Nu er det tid til at lave et par opgaver og tænke over hvad vi lige har lært.

### Arbejdsopgaver

1. Musik-til-Kunst Transformation: Vælg et musikstykke og skab et kunstværk, der repræsenterer, hvordan musikken føles eller hvad den forestiller. Del dit værk med klassen og forklar, hvordan musikken inspirerede dig.
2. Følelser i Farver: Lyt til et udvalg af musikstykker, der vækker forskellige følelser. Vælg et stykke og brug farver og former til at udtrykke de følelser, musikken vækker i dig på et stykke papir eller lærred.
3. Gruppepræsentation: I små grupper, vælg en kendt kunstner, der blev inspireret af musik, og undersøg et specifikt værk de skabte. Præsenter jeres fund for klassen, og inkluder både kunstværket og den musik, der inspirerede det.
4. Fra Rytme til Mønster: Lyt til et stykke musik med en tydelig rytme og skab et gentagende mønster, der afspejler denne rytme, ved brug af tegning, maling eller collage.
5. Musik og Kunst Dagbog: Før en dagbog over en uge, hvor du hver dag lytter til et nyt stykke musik og skaber et lille kunstværk inspireret af musikken. Del dine favoritter med klassen ved ugens slutning.

Når du har svaret på opgaverne, så slutter denne episode.

Her starter ideerne til lærerne:

**Ideer til læreren:**

- Interaktiv Lytte- og Tegnestation: Opsæt forskellige stationer rundt om i klasselokalet med forskellige musikstykker og tilhørende kunstmaterialer. Eleverne kan rotere mellem stationerne, lytte og skabe kunst baseret på musikken.
- Virtuel Kunstnerbesøg: Arranger et virtuelt besøg fra en lokal kunstner, der lader sig inspirere af musik i deres værker. Lad kunstneren vise nogle af deres værker og diskutere deres proces.
- Musikinspireret Kunstudstilling: Afhold en kunstudstilling, hvor eleverne kan udstille deres musikinspirerede kunstværker. Forældre og andre klasser kan inviteres til at se udstillingen og høre om elevernes inspiration og proces.
- Samarbejdsprojekt med Musikafdelingen: Samarbejd med skolens musiklærer for at lave et tværfagligt projekt, hvor elever skaber kunstværker baseret på musik spillet af deres jævnaldrende musikere.
- Diskussionsforum: Arranger et klasses diskussionsforum, hvor eleverne kan dele deres tanker om, hvordan musik påvirker kunst, og hvordan kunst kan påvirke vores oplevelse af musik.